

metodi se sijajno kaže človeška bistrournost in učiteljska spretnost, ki je dosegla, da se gluhonemi nauči jasno in razložno govoriti in tudi razumeti navadni govor drugih ne s sluhom, ampak z vidom. Tako izobražen gluhonemec ni več osamljen sredi človeške družbe, kakor doslej, odprti so mu skoraj vsi viri izobraženosti.

Rudeževa knjiga stoji na povsem znanstveni podlagi; uporablja vse najboljše in najnovejše vire in se sme tudi v tem oziru imenovati originalno delo, ker je prva slovenska knjiga, ki obrača na slovenski jezik splošna metodiška pravila o izvajanju glasov in priučevanju navadnega govora in sicer obširno in temeljito. Kedor se hoče teoretiški poučiti o pouku gluhonemih in njega metodi, ne bode pogršel v tej knjigi ničesar važnega. Knjiga je najprej namenjena učitelju in strokovnjaku, zanimala pa bode gotovo vsakega omikanca in prijatelja duševnega napredka. Z.

Dostavek. Tej laskavi oceni Rudeževih „Gluhonemih“ v stvarnem pogledu imamo še dostaviti, da je ta knjiga imenitna tudi v oblikovnem obziru, namreč glede jezika. Kajti g. Rudež se ni samo za stvar pobrigal, ampak tudi za to, da se nam temeljit pouk poda v kar najboljšem jeziku. V ta namen se je mnogo trudil in se zatekal tudi k samemu o. Škrabcu. Ker nam je bilo to znano in smo zajedno ovedeli iz izvesnih pol, da se je g. Rudež odločil imenovati zavod za gluhoneme — gluhonemico, napisali smo bili v podlistek „Slov. Naroda“ z dne 3. grudna lansk. l. nekaj „jezičarskega drobiža“ pod zaglavjem „Gluhonemica ali gluhonemnica“, kjer smo se odločili seveda za „gluonemico“, zlasti oprti na svoj posluh in na premnoge novejše tvoritve, izražajoče kak prostor ali shrambo ali napravo. Temu člančiču je že nekaj odgovoril g. o. Škrabec v 1. številki letošnjega „Cvetja“, a „konec“ je obljubljen za prihodnjic. Kadar bomo imeli ves odgovor v rokah, izpregovorimo morda še kaj o „glunemzičici“, če ne v tem listu, pa kje drugod. Toliko pa lahko že sedaj rečemo, da nam dokazovanje g. o. Škrabca v zadnji številki „Cvetja“ ni omajalo našega prepričanja; saj se pa tudi še ni nič dotaknilo glavnega dokaza, ob katerem sloni moja trditev. Toda počakajmo, kaj prinese „konec“.

»Izvestja muzejskega društva za Kranjsko.« Koncem lanskega leta je izšel zadnji (šesti) sešitek, jednega najvrednejših izdanj na Slovenskem, kakor jo imenuje „Slovanski Svet“. Letnik je prinesel 13 daljših ali krajših razprav, prav mnogo malih zapiskov, dve podobi in na platnicah več registov iz šmartinskega arhiva. Izmed večjih spisov se nam zde najzanimivejši: „Grobišče pri Sv. Luciji blizu Tolmina“ in „Regesti k domači zgodovini.“ V prvem je prof. Rutar na kratkem posnel rezultate Marchesettijevega razkopavanja ne le pri Sv. Luciji, nego sploh po gorenjesoški dolini in celo ob Nadiži pri Sv. Petru Slovenov. Ker se te starine primerjajo s podobnimi na Kranjskem in sploh po slovenskih deželah, dalje s starinami, izkopanimi po gorenji Italiji, srednji in severni Evropi, zato ima omenjeni spis veliko važnost za naše starinoslovce. Zanimiva je novost, da imenujejo arheologi sedaj „hallstadtsko“ dobo ilirsko, in da se po Bosni nahajajo slične izkopanine, kakor pri nas. Dr. Marchesetti je tudi dokazal, da se po naših deželah ne more govoriti niti o etruških izdelkih, niti o Keltih, pač pa o Galcih. V spisu se nekatere stvari brez potrebe ponavljajo. — Regeste je sestavil z neumorno pridnostjo in natančnostjo prof. dr. F. Kos v Gorici. Ti registi obsezajo IX. stoletje (od 800. do 898.) in jih je lepo število 76. Pri tolmačenju krajevnih imen bi bilo morda tu pa tam še kaj opaziti, n. pr. da je stala Liburna pri Sv. Petru v lesu; mesto Tružnje je bržkone pravilnejše Trušnje; tega imena krajev je mnogo po Slovenskem. — Marljivi urednik A. Koblar je priobčil tudi v lanskem letniku svoje „Črtice iz furlanskih arhivov“, potem o „kapucinskih samostanih štajerske provincije“ in o „praznovanju oglejskih svetnikov v ljubljanski škofiji“. List je z vso vestnostjo urejen.